

CVETJE

z vertov svetega Frančiška.

X. tečaj.

V Gorici, 1891.

10. zvezek.

O pravi pobožnosti in nasledovanji svetnikov.

(Po P. Lehenu.)

Mnogo pobožnih, to je tistih, kateri imajo pravo voljo služiti edino Bogu s celim srcem in celo dušo, ne ve v čem obstoji prava pobožnost. Ti se delijo na dve versti. Eni zanemarljajo najpoglavitniše v pobožnem življenji, ter se terdno deržijo kakih malenkosti, ketere se jim zde prave dolžnosti; drugi pa, zabeč, kako je človeška natora opešala po izvirnem grehu, se hočejo po sili spenjati do popolnosti svetnikov. Pri taci pobožnih ni mogoče najti napredovanja v čednosti, ter se jim morejo v resnici reči besede sv. Petra: „Celo noč smo delali ali nič nismo vlovili“ Luk. 5. 5. Oh koliko truda, ali praznega truda je pri njih! Naj torej v kratkem določimo pomen te besede: pobožnost. Da se to dobro določi, je treba pomisliti, kaj smo mi, kaj je Bog, in kake dolžnosti nas vežejo z Bogom. Bog je naš stvarnik in potemtakem naš gospodar in učitelj. Zatorej more on ravnati z nami, kaker mu je ljubo. Ali on je še več, tudi naš oče in odrešenik. Toraj, Bog je naš stvarnik, naš oče. naš odrešenik. Naša prva dolžnost do Boga ko našega stvarnika je po-

polna pokorščina do njegovega gospodarstva nad vsem in do njegovih zapovedi. Mi moramo biti zmirom pripravljeni zatajevati svoje nagibe in želje, ter jih Bogu darovati, ker nas je vstarel zato da spolnjujemo njegovo voljo. Zato pravi sv. Frančišek Saleški: „Pobožnost ni nič drugega kakor nagnjenje in pripravnost storiti vse to, kar se spozna, da je Bogu dopadljivo.“

Druga naša dolžnost do Boga, našega očeta in odrešenika, je ljubezen in zaupanje. Te dolžnosti ne spoznajo posebno strašljive duše, ketere nimajo Boga za dobrega očeta, temuč za terdega in ostrega gospodarja, kar ni samo nasprotno resnici in časti božji, temuč je za dotične duše tudi vir nepopisljivega strahu in nemira. Iz tega sledi, da je pravi pobožnik tisti, kateri služi Bogu z neomejeno vdanostjo, ter mu daruje svojo voljo z ljubeznjivim zaupanjem na božjo dobroto. S tem namreč spolnuje tak človek vse dolžnosti. On časti Boga z ljubeznijo, molitvijo, vdanostjo v božjo voljo in s poterpežljivostjo v svojih težavah. Potemtakem živi on tudi po pravilih kerščanske pravičnosti in spolnuje dolžnosti do svojega bližnjega. Tudi dolžnosti, ketere ima do samega sebe, ne bo zanemarjal, temuč pogumno berzdal neredne strasti, in tako povernil svoji duši tisti mir in red, keterega mu je greh pokončal. To je v kratkem pomen besede „prava pobožnost“. Seveda se pa ta pobožnost ne more v vsacem najti v enaki meri. Velik razloček je namreč mej pobožnim, kateri se le smertnega greha varuje, in tistim kateri se celò najmanjših pogreškov ogiblje. Pot do te popolnosti ni le za vsacega od nas jako težaven, temuč je težaven in počasen celo tudi za svetnike. Ako nam Zveličar kliče: „bodite popolni, kakor je vaš Oče v nebesih popoln“, ne sledi drugo iz teh besed, kakor: „Skerbite neprenehoma za popolnost, tako da ne boste nigdar hoteli reči: glej, dospel sem do nje!“

Na poti popolnosti so dve zapreki. Perva je malomarnost. Mnogo kristijanov je na svetu, katerim ni mari za drugo, kakor za to kar je neobhodno potrebno za zveličanje. Oni ne hrepenijo po veči ljubezni do Boga, po veči vdanosti v njegovo sv. voljo; tudi se ne zavedajo, v kaki nevarnosti so, izgubiti božjo milost in potemtakem svoje zveličanje. Ali o teh mi tukaj ne govorimo. Da se taki zdramijo, za to je treba resno jih opominjati, in na gorečnost pripravljati.

Druga zapreka, še bolj nevarna, je krivo razumevanje svojih dolžnosti. Večkrat so pobožne duše v veliki nevednosti glede

svojih dolžnosti; od druge strani, si pa mislijo in delajo vse druge dolžnosti, katerih jim Bog ni naložil. Mej drugimi nepravimi dolžnostmi je tudi slabo, krivo razumevanje posnemanja Svetnikov.

Neovergljiva resnica je, da je Bog po mnogih svetnikih storil brezštevlnih čudežev, da bi tako svojo Cerkev poslalil; on je obdaril njih duše z neprecenljivimi in čeznatornimi milostmi, s katerimi so oni velike čudeže in velikanska djanja delali: vse to pa ni tisto, v čemer obstoji njih svetost. Veliko število drugih je bilo in jih je, kateri so si ravno toliko zaslužili pred Bogom ko prvi, akoravno je njih življenje preteklo v samoti in na skritem. Cerkveni učenjak Bellarmin, dolgo let duhovni oče v rimskem kolegiju, tudi tedaj ko je tam prebival sv. Alojzij, je večkrat govoril, da je v kolegiju več mladih redovnikov, kateri akoravno skriti, vender niso nič menj popolni od angeljskega mladénica Alojzija. Iz tega sledi, da popolnost ne obstoji v čudežih in velikanskih djanjih; ker vse to ne prihaja iz zasluženj svetnikov, temuč je odvisno od božje volje. Enemu Bog da velike milosti in vidljive, od drugih tirja skrito in navadno življenje. Zato, kedar beremo velike čudeže in djanja svetnikov, se ne smemo pri tem vstavljati, ker drugače se bomo ali prevzeli, misleč da moremo tudi mi kaj tacega storiti, ali pa obupali, ker spoznamo, da nam kaj tacega ni mogoče napraviti. Spomnimo se dobro, da pri svetnikih moramo na kaj družega gledati, in ne na njih velikanska djanja. Naša dolžnost je predstavljati si svetnike kako so se vadili v raznih čednostih. Naj jih sledimo v zvestobi, s katero so oni odgovarjali milostim, katere jim je Bog dajal; v velikoserčnosti, s katero so oni tlačili svojeljubnost, da bi tako mogli slediti božja nadahnjenja; naposled v junaškem boju proti nerednim nagnjenjem, podedovanim po grehu naših prvih starišev. Jako je potrebno razjasniti zlasti to tretjo čednost, katero moramo posnemati, ker posebno o njej si večkrat vse drugo mislimo, da so bili svetniki vže tukaj na svetu v rajski bliščobi! Mislimo si jih proste vsih slabosti in pokvarjenosti grešne nature, z eno besedo take, da so mogli, samo ako so hoteli, delati brez obene ovire, tudi najbolj velikanska djanja čednosti. Zato se tudi izgovarjamo, da nismo svetniki, ako nas gdo k čednostim spodbuja. Kaj je morda svetost spremenila svetnike v angeljce? Sicer precej spoznamo, da to ni tako, samo ako dobro pomislimo, ali v djanju vender nasprotno kažemo. V tem krivem razumevanju nas

poterjujejo „Življenja svetnikov“, v katerih se mnogokrat ne bere o drugem kaker o čeznatornih darovih in djanjih: o slabostih pa, katerim so bili tudi svetniki večkrat bolj podverženi ko mi, pa so se tudi bolj pogumno in stanovitno vojskovali proti njim, o teh se večkrat čisto nič ne govori. Kaker je videti so temu krivi slabi pisatelji življenja svetnikov. Ravno slabosti svetnikov bi se nam morale kazati, to bi nas tolažilo v skušnjavah in vlivalo nam pogum. Videti moramo, kako se vojskujejo in péhajo v skušnjavah. Pomislimo na velicega aposteljna sv. Pavla, kateri se toliko toži čez neredna, strašna nagnjenja mesa proti duši: „O jaz nesrečni! kliče on, gdo me bo rešil trupla te smerti?“ Nadalje se spomnimó slabosti sv. Petra, kateri je trikrat zatajil svojega učitelja, in tako bomo spoznali, da nismo še zgubljeni, celò ako bi pali v kak smerten greh. Seveda moramo pa posnemati sv. Pavla v njegovem zaupanju na milost božjo, kaker tudi ponižno kesanje, velikodušno pokoro in neomejeno zaupanje v Boga, v čemer se odlikuje sv. Peter. Sicer pa ne samo o teh, o vsih svetnikih moramo to misliti, ker vsi so bili ljudje kaker mi, podverženi terpljenju kaker mi. Tudi oni so občutili v sebi vedno vojsko mesa proti duhu. Mnogi od njih so bili dolgo let sužnji tudi gerdih strasti in tudi po svojem spreobrnjenju so imeli vsak dan vojsko proti njim, v kateri tudi niso zmirom zmagali, ker „vsi manjkamo v mnogih rečeh“ (Jak. 3. 2) V male grehe so tudi oni padali. Toraj ne zgubimo poguma! V tem smo enaki vsi, ali v čem nismo? Svetniki so precej popravljali pogreške in se z Bogom poravnavali. Oni so iskali Boga z velikodušnostjo, in s terdnimi sklepi ne več ločiti se od njega, temuč v vsem mu služiti. Sicer pa je res, da mi padamo v več grehe in večkrat kaker svetniki, njim je tudi Bog dal več milosti; ali kaj! ako mi nimamo tolikih, tudi ne bomo morali Bogu tako velikega računa dajati. Bog tirja od nas samo da odgovarjamo njegovim milostim v tisti meri, v kateri so nam dane. Svetnikom jih je dajal v veliki meri, in v taki so mu tudi odgovarjali, nam pa jih daje v mali, zatorej mu odgovarjajmo tudi v taki, in tako bomo pravi posnemovalci svetnikov. Tako bomo dobro porabili talente nam izročene enega, ali dva ali pa še več, koliker nam jih je Bog dal; to samo terjá Bog od nas.

Vsi smo poklicani k popolnosti, ali ne enaki. Niti dva svetnika si nista bila v vsem podobna, temuč vsak ima svojo posebno mero milosti, kaker svoj poseben poklic. Kristus nas o

tém lepo uči v priliki hišnega gospodarja, kateri je mej svoje hlapce delil talente, in od vsacega le toliko tirjal, koliker je odgovarjalo številu talentov, plačal je pa venderle vse enako. In to je tudi pravično, kaker je krivo nasprotno. Kaj bi se ti moglo reči, o duša, ako bi ti hotla Bogu dati toliko dobrih del, koliker ena druga, ketera je dobila več talentov in milosti od tebe? Moglo bi se reči, da nisi samo nespametna, temuč celo ošabna. Dà, dà ošabna bi bila, ako bi hotla napenjati vse sile na djanja, h katerim nimaš dotičnih milosti od Boga. Ošabna bi bila, ako bi hotla biti enaka svetnikom v duhovnih sladkostih, ketere so občutili v terpljenju, zasramovanju ali pa v molitvi. Ti nimaš takih milosti, in zato bodi zadovoljna, in Bog bo tudi zadovoljen, ako je tudi tvoja duša potlačena od terpljenja in družih nasprotnosti. Bog ne zahteva od vsacega, da bi se celò veselil, ako ga drugi preganjajo, kaker tudi ne, da bi molil z rajskim veseljem in presladkim združenjem ž njim. Oh, da bi pomislile dobro pobožne duše, da ni vsaki odločeno in dano od Boga moliti brez raztresenosti kaker sv. Alojzij; niti biti prosta vsacega poželenja kaker ravno ta svetnik in toliko družih. Oh, da bi pomislile, da ni vsaki niti dano od Boga, niti da bode on tirjal od vsake gorečnost sv. Katarine Sijenske, s katero je sprejemala sv. obhajilo! Spomnite se pobožne duše, da kaker majhen otrok ne more delati kar more junak, tako tudi ve ne morete storiti, kar so delali svetniki obdarjeni z obilnimi velikimi milostmi. Sicer pa, ako jih ne morete v tem posnemati, ponižajte se pred Bogom, spoznajte svojo nevrednost, in Bog vam bo s časom tudi pomnožil milosti, s katerimi boste mogle kaj več storiti za svojo dušo.

P. H. R.

Življenje

*tretjerednice svete Marije Frančiške
od petih Jezusovih ran.*

P. F. H.

XXIII. POGLAVJE.

O ljubezni sv. Marije Frančiške do bližnjega v telesnih potrebah.

„To je moja zapoved, da ljubite eden drugega“, tako je rekel Gospod svojim učencem pri zadnji večerji ter pristavil: „Potem bodo spoznali, da ste moji učenci, če bodete ljubili jeden drugega.“ — In res! tudi „otroci tega sveta“, če tudi so sami polni jeze in sovraštva, zahtevajo od tistih, ki pobožno živijo, da naj drugim ljubezen izkazujejo.

Če zapazi oko brezbožnika, da je „pobožna“ oseba črna, terdoserčna, opravičljiva, občutljiva, svojeglava, kar se le preračuna, ampak vse, ki hrepene po popolnosti, hinavščine in licemerstva. Tako gerdé pred svetom vsako pobožnost. — Če se pa kaže oseba, ki rada moli in sv. zakramente prejema, do družih prizanesljivo, potrpežljivo, postrežljivo, nesebično in ljubeznjivo do slehernega, bodi si prijatelj ali sovražnik, taka oseba vzbudi tudi tistim, ki jim je pobožnost sicer deseta briga, neko spoštovanje v srcu, in prav mogoče je, da privedejo marsiketerega taki zgledi na pravo pot.

Vzrok, zakaj Gospod tako ostro zapoveduje ljubezen do bližnjega, nam je tudi sam naznanil, da bo namreč vse, kar bomo bližnjemu storili, poplačal tako kaker bi bili storili njemu samemu. Ravno stem, ker Gospod hoče, da v bližnjem spoznamo njega samega, združil je obe glavni zapovedi postave tako čudovito da je nemogoče, le edno samo spolniti ali prelomiti. S tem nam je tudi pokazal, iz kakega namena moramo bližnjega ljubiti in dobro mu delati, da bo pred Bogom zaslužljivo. Moramo namreč v bližnjem Boga samega ljubiti, ali bližnjega v Boga. Zato tudi le

kerščanska ljubezen dela prave čudeže vsmiljenja in dobrotljivosti, nad katerimi sterimi svet.

Ker je naša svetnica živela ves čas v siromašnih razmerah, bi človek mislil, da ni zmogla velikodušnih dejanj kerščanske ljubezni. V resnici pa je bilo drugače. Se otrok je Marija Frančiška rada prepuščala svojim sestricam od pičle svoje hrane, in že to je kazalo njeno vsmiljeno serce, dasiravno je delala to zato, da bi jej sestre raji pripovedovale o svetih rečeh. Ko je videla berača na ulici ali pred vratmi hiše, hitro mu je dala, kar je imela pri rokah. Če pa sama ni nič imela, je šla prosit druge, ki so bili v hiši, naj kaj podarijo vbožcu. Ako mu pa ni mogla sama pomagati in tudi pri družih nič izprositi, je pa moliti začela zanj. To morejo vsi, tudi najvbožniši. Ta ljubezen kerščanskega usmiljenja je v njej od dne do dne bolj rastla. Če je v poznejših letih videla siromaka, ki mu ni mogla sama pomagati niti pri drugih kaj zanj sprositi, je šla žalostna proč in pokleknila pred podobno križanega ter jela bridko jokati. Potem se je kervavo bičala hoteč se svojo kervjo omečiti najbogatejšega vseh očetov, da bi na kak način pomagal siromaku. Kedorkoli jo je prosil miloščine „v božjem imenu“, dala mu je, kar je imela pri rokah ali sploh dati smela. In Bogu je bila ta velikodušna ljubezen tako všeč, da je pogostokrat po čudežnem načinu našla pri nogah križanega ali pa v svoji miznici denar, ki ga je bilo vbožemu treba. Naj izmed mnogih takih dogodkov povem le neketere, ki so omenjeni v razpravi o njeni svetesti.

Neki oče je bil v hudih denarnih stiskah. P. Bianki mu svetuje, naj se oberne do naše svetnice, kar tudi stori. Marija Frančiška mu reče, naj pride k njej ob določenem času. Ko mož pride, veli mu sesti in počakati, dokler se verne. Ona gre mej tem v kapelico molit. Čez nekaj časa se verne in da možu zavitek, rekši, da ne sme o tem nikomer nič povedati, tudi onemu ne, ki mu je svetoval k njej priti. Mož se je vernil sè zavitkom domov. Preden je pogledal, kaj je v zavitku, poklekne in se zahvali materi božji. Ko ga odpre najde v njem petdeset zlatov, — znesek, ki ga je tako zelo potreboval. Seveda je pošten mož povsod pravil, kedo mu je pomagal iz zadrege.

Zopet drugikrat je našla poleg sebe na klečalniku pet sto zlatov lepo po redu zloženih. Štiri sto zlatov je precej poslala družini, ki se je bila k njej zatekla, za katero je ravno molila.

Sto zlatov pa je na božje povelje shranila za se, ker je bila sama v veliki potrebi.

Nekega dne je molila v cerkvi sv. Lucije na svojem navadnem prostoru v kapelici brezmadežnega spočetja. Neka vbožna ženica jo je neprenehoma nekaj prosila, če tudi jej je rekla, da jej nima kaj dati. Svetnica povzdigne oči k devici Mariji in jo prosi, naj se vsmili vboge sirote. Potem se oberne k ženi in jej pokaže zlat na tleh z besedami: „Vzemi ga; poslala ti ga je tvoja nebeška mati.“

Kako zelo je bilo to usmiljenje naše svetnice Bogu všeč, pokazal jej je s tem, da jo je sam v podobi vbožca prosil miloščine. To se je zgodilo ob času, ko jo je bil oče zaperl v posebno izbo, ker se ni hotela omožiti. Ker ni imela družega, verže dozdevnemu beraču svoj edini robec skozi okno. Na enkrat pride skopi oče in hoče imeti robec. Ni ga, ali mesto ednega, jih najde deset, veliko boljših in dražjih. Gotovo je hotel Bog s tem čudežem v serci svoje mlade služabnice zbuditi zaupanje nanj pri dejanjih ljubezni do bližnjega.

Nad vse lepo se je kazala njena ljubezen po bolnišnicah, ketere je obiskovala, dokler je mogla. Kjer se je prikazala, povsod je bila pravi angelj tolažbe in pomoči. Vže samo njen prihod je vzbudil v duši marsiketerega bolnika novo upanje življenja. Pogostokrat je ostala po več dni in noči pri postelji vbozih bolnikov brez vsake jedi in pijače. le njim je stregla. Najbolj spodbudljivo pa je bilo za vse to, ker so jo videli vedno veselo in vedno slišali iz njenih ust tolažljive besede. Njej pa je bilo bolnikom streči jako imenitno opravilo; deloma, da se je s tem vadila v živi veri, da sprejme Gospod vse, kar stori bolniku, tako, kaker bi njemu samemu storila; deloma pa da bi bolnikom in onim, ki so bili pri bolnikih, z besedo in vzgledom koristila, posebno da bi jih spodbujala k poterpežljivosti in vdanosti v božjo voljo, jim ob smertni uri stala na strani in jih branila z gorečo molitvijo pred napadom hudobnega duha. Ženske je tudi preoblačila in na mertvaški oder polagala. Glavna reč pri tem pa je bila ta, da je po smerti toliko časa za nje molila in druga dobra dela opravljala, dokler jej ni bilo po kakem znamenji naznanjeno, da so rešeni iz vic, za kar se je imela marsiketera duša le njej zahvaliti.

Posebno pa si je štela v dolžnost skazovati dela usmiljenja tistim, ki so jo žalili ali jej kaj hudega storili. Neki ribič je njo

in njeno tovarišico pogostokrat psoval, ko ste šli na ulici mimo njega, ne toliko iz hudobije in zaničevanja, kaker iz surovosti. Zato se je božja služabnica vsaki dan spominjala tega človeka v svojih molitvah. Ko mož zboli, gre sama k njemu, da bi zvedela, kaj mu manjka. Večkrat na dan je poslala svojo tovarišico k ženi bolnega moža, da bi poizvedela, kako mu gre. Nazadnje se Marija Felica naveliča tega in jej reče nejevoljno: „Kaj me vse to briga? Pač si radovedna!“ Svetnica jo pa zaverne z lastno jej krotkostjo: „To, draga moja sestra, ni radovednost, ampak ljubezen do bližnjega!“ — In da bi se v serci njene tovarišice ne vgnjezdilo kakó sovraštvo do tega moža, ki ju je tolikokrat žalil, ponavljala jej je ob vsaki priložnosti besede: „Draga sestra! priporočive Gospodu one, ki nam hudo delajo!“

Če je bila njena tovarišica trudna in nejevoljna zavoljo dolzega pota, slabega vremena ali neprilичnega časa, skušala jo je Marija Frančiška ljubeznjivo potolažiti: „Kaj ti je, ljuba sestra? Oj, obiščiva še tega bolnika in ono bolnico; s tem zadobiva posebne odpustke!“ —

Pogostokrat jej je rekla Marija Felica: „Saj si sama bolna; kako boš prilezla do tje?“ „No, pa vzemive voz“, odgovorila jej je in plačala stroške. — Če pa sama ni mogla obiskati bolnikov, prosila je blagega mašnika gospoda Pessirija in druge, naj storé to mesto nje in jim preskerbe tečne hrane.

Mnogim bolnikom je zadobila pa tudi zopet ljubo zdravje sè svojo molitvijo in postrežbo ali tudi po drugem čudežnem načinu. Neka oseba je vže dolgo bolehal za sušico. Zdravniki so rekli, da zanjo ni več pomoči. Naša svetnica sliši o tej bolnici. Hitro jej pošlje edino kokoš, ki jo je imela, češ, naj si pripravi tečne juhe. Komaj je bolnica zavžila nekaj kapljic te juhe, vže se je čutila krepkejšo. V krakem času je popolnoma okrevala in še 20 let živelá od dela svojih rok.

Neki mož je bil tako nesrečen, da je naše zlil poln kotel vrele vode. Imel je strašne opekline po vsem životu. Marija Frančiška je hitro raztergala nekoliko svojega perila in siromaku obezala rane. In, v kratkem času je, kaker po čudežu, popolnoma ozdravel. Tacih in podobnih dogodkov nam pisavci njene življenja še mnogo naštevajo.

S kratka: ljubezen do bližnjega jo je silila dobro delati vsem. In ob vsaki priložnosti je priporočala tudi drugim nauk, keterega je sama velikodušno spolnjevala: „Ljubimo bližnjega,

kaker samega sebe; potem bo tudi Gospod nas ljubil. Skazujmo ljubezen vsem, in sicer dejanjsko. Kar storimo bolniku, to storimo gospodu Jezusu samemu.“ Potem takem se ni čuditi, da so jo vbogi in bolniki imenovali le svojo milo „mater“ in njeno ime vedno imeli na jeziku.

Ni zmage brez vojske, ni vojske brez truda.

„Nebeško kraljestve terpi silo, in silni ga nase potegnejo.“ Mat. 11, 12. Oh da bi ti, pobožna duša, večkrat pomislila na te besede! Vzrok tvoje žalosti in neke obupnosti, kteri te tolikokrat obide v tvojem življenju je, ker ne pomisliš, da je treba terpeti, in to ne en dan, temuč do smerti, ako hočeš zadobiti nebeško veselje. Spomni se dobro, da so nebesa plačilo zatajevanja samega sebe in popolne podverženosti volji božji: „Obeden ne bo kronan, ako se ne bo vojskoval“. II. Tim. 23. Gdor misli, da bo zadobil nebeško krono brez bojevanja, nasprotuje načelom sv. vere, gdor pa misli vojskovati se brez truda, ta nasprotuje zdravi pameti. In ravno na te nemogočnosti nas hudobni duh napeljava. On nam slika z najlepšimi barvami našo natorno lenobo. kateri služiti je jako ljubo in lehko, od druge strani pa nam jako gerdo barva težave, premagati to našo lenobo. „Kaj boš služila Bogu, keder pri vsi tvoji dobri volji vender nič ne napreduješ v pobožnosti! Toliko se napenjaš, da bi svojo slabost premagala; kaj ti pa vse to pomaga?“ Tako govori večkrat hudobni duh. Imel bi sicer prav ali k tem besedam bi moral pri-dejati, da je Bog milosrčen in vsemogočen, toraj, da z Njegovo milostjo smo dostikrat zmagali in še lahko zmagamo svojo slabost.

Ako se duša vda temu prvemu napadu hudobnega duha, takrat je ta vesel in gre naprej v svojem delu. In res, duša prepričana o svoji slabosti, ne misleč na pomoč božjo, pade v neko obupnost. Žalost in potertost ji ne dovolita obrniti trudnih oči proti nebesom, kjer se najde njeno zdravilo — božja pomoč. Da, kakšenkrat se celò boji, da bi zadobila to pomoč proti slabemu nagibu, ker tako bi se morala odpovedati svoji volji, kar ji pa nikakor ni ljubo. Ona si misli, da venderle ni mogoče zmirom premagovati se. Pervi pogrešek, keterega stori, jo poterdi v njenem prepričanju; zato tudi pravi, da je treba počakati, da se s časom potolažijo slabi nagibi, in da bo vže takrat dobro služila Bogu. Ali, gorje duši ako pride do tega prepričanja. Vse ji je

težavno; svoje dolžnosti ali popolnoma opusti ali jih pa strašno slabo izpolnjuje; njeno serce hrepeni in se napenja do prostosti in neodvisnosti. Taka duša opu-ti pobožne vaje ali jih tako opravljaja, da se Bogu studijo. Njene misli in želje se pasejo le po zemlji. Ona ne posluša več ne milosti božje ne grizenja svoje vesti, temuč se vsa oberne k svojim presladkim in predragim pogreškom. Se ve da jo večkrat vest preganja; tudi se, ako se ji zdi, potoži spovedniku, ter mu cele „litanije“ svojih pogreškov našteje, ali ne s pravim srcem, temuč le zato, ker mu ne ve kaj družega povedati, ali na poboljšanje niti ne misli. Sicer pa moram te zadnje besede popraviti in reči, da vže želi svoje poboljšanje ali na pol, to je, ona bi rada, da jo spovednik poboljša. Vboga sirota, ako tacega spovednika iščeš, ga ne boš našla, ker, gdor te je vstvaril brez tebe, te ne bo zveličal brez tebe. Ako se ne boš odpovedala svoji lenobi, in se vsa vdala božjemu namestniku, ter ti sama delala, kar te on uči, ne bo nič. Res je, da je težko nasprotovati zmirom svojim slabim nagibom, ali spomni se, da bo vse prešlo, in da te po tem terpljenju čaka neizmerna slava v nebesih. Sicer pa ni prav za prav res, da se mi zmirom moramo vojskovati; ker Bog nam da tudi čas miru in pokoja. Ako pa hočemo tudi v vojski biti mirni in združeni z Bogom, pomislimo, da nasprotnosti in terpljenja v pobožnem življenju ne pridejo vse na enkrat čez nas. Zdaj pride eno zdaj drugo; enkrat nas napadajo težave, ketere nas prav tlačijo, drugikrat pa pridejo take, da ni toliko težko se jih znebiti. Neke-tere nas obiskujejo pogosto, druge pa le redkokrat. Perve so prav za prav nevarne. Kaj ti je pa storiti, pobožna duša? Voj-skuj se s pogumnostjo. Spomni se, da je tvoj sovražnik sam, ti imaš pa s seboj Boga; kliči ga na pomoč, in hudobni duh ti ne bo nič škodil.

Nadalje, ne misli nigdar na svoje nasprotnosti skupaj, temuč na posamezne. Ako si glavo napolnjuješ sè vsemi težavami, ketere ti pretijo, od katerih so mnoge ali nemogoče, ali vsaj še v rokah božjih, se prav nerazumno obnašaš. Kolikokrat ti serce strašno bije, ker si domišljavaš terpljenje ali težave, katerih na-posled niti ni? Ne beli si glave z bodočimi težavami, temuč vsa vdana v božjo voljo, sprejmi terpljenje, ketero ti Bog daje vsaki dan. Ako ti Bog da priložnost poterpeti obrekovanja, poterpi lepo, in ne misli, da si k temu preslaba. Z božjo pomočjo moremo vse. Ako te napadajo skušnjave, premagaj jih precej, in ne

misli na druge, ketere te še čakajo v tvojem življenju, ker tako bi obupala. Misliti, da boš morala celo tvoje življenje prenašati toliko število težav in nadlog, je kaj prav neumnega. Saj ne veš, koliko boš še živela. Nadalje pomisli, koliko si povikšal svoje terpljenje. Ako si podložna, tako da se brez predstojnikov ne moreš niti geniti, koliko težavo si h temu delaš, ako si misliš da bo tako življenje trajalo Bog ve, koliko let? Ako pa pomisliš na težave, ketere ti more narediti poslušnost le v enem dnevi ali celò v eni uri, in ne pomisliš na bodočnost, oh koliko si polajšal svoje terpljenje! Oh kako srečne bi bile take duše, ako bi se po tem ravnale! Ne bi se jezile na zapovedi svojih predstojnikov, ker bi se tolažile: „saj bo tudi ta težava hitro prešla!“ Ne bi obupavale, ker, ako bi si skrivale bremena, ki jih še čakajo, in si predstavljale samo eno, pričujoče, katero morajo nositi, oh s kakim veseljem bi ga nosile! Se ve da, v resnici bi slepile same sebe, ali oh kako dobro je tako slepljenje! Kako ono duši dobro dé!

Pa še nekaj pomisli. Ako se temu nečeš vdati, glej drugi razlog, še bolj veljaven, da si ne boš belil glavo z bodočnostjo. Kaj ne veš, da je slaba ali dobra navada železna srajca? Ne veš da, ako se siliš nekaj časa prenašati težka bremena, se s časom navadiš tako, da ti to potem ne dela težave? Ako se navadiš pohlevnosti, ponižnosti, krotkosti i. t. d., ne veš da boš potem vsaki dan djanja tih čednosti laglje opravljala? O, sila zmirom bolj odjenja, in na zadnje skoraj popolnoma neha. Le poskusi nekoliko časa opravljati v redu svoje pobožnosti, pa boš videla, kako ti bo vse zmirom laglje. Pravim v redu, to je, zvesto, na pravem kraju, o pravem času. Vidiš o duša, to je tako gotovo, da so se neketeri, ki so se v začetku napenjali mnogo naposled tako privadili pobožnim vajam, da več ne čutijo obene težave, temuč jim gre vse od rok, tako da se boje, da nimajo zaslužka pred Bogom. Ti naj pa dobro pomislijo, da zaslužijo pred Bogom neizmerno, ker dober namen dela zaslužek in ne trud. Ako spreoberneš celi svet, nimaš zasluženja pred Bogom, ako nisi imela namena božje časti in slave. Toraj pogumno naprej, pobožna duša! Sila terpi malo časa, potem boš pa z lehkoto in veselje svoje pobožnosti opravljala. Poglej večkrat v nebesa in spomni se, da vse terpljenje tega sveta, ni nič proti veselju, keterega ti je Bog pripravil od večnosti.

KRATEK NAUK

o vzvisenosti, potrebi in koristi svete maše.

Po sv. Leonardu Portomavriškem.

(P. A. F.)

§. 5.

Za trgovce in rokodelce.

Dobiček je malik naših časov in oh! koliko jih pred njim kleči in moli povsod in zmirom. Ko pa tekajo za tem malikom, pozabijo na pravega Boga in ravno zato jih zadene nesreča za nesrečo in nič dobrega nimajo, ko vender zagotavlja kraljevski prerok (David), da obenega tistih, ki iščejo najprej Boga, ne bo zadelo nič hudega, dobrega pa bodo imeli v obilnosti: „Njim pa, ki Gospoda iščejo, ne bo nič dobrega pomanjkalo.“¹⁾ Da je to resnica, vidimo zlasti pri teh, ki skerbijo, da so pri sveti maši, preden se odpravijo na svoj posel, k svojim opravkom; to nam poterjuje, kar se je zgodilo trem trgovcem v Gubiji, ki so šli v terg Čisterno na semenj. Ko so prodali svoje blago, sta se začela dva pripravljati na pot in sta se dogovorila da odrineta drugi dan za rano, da bosta prišla še zvečer domov. Tretji je bil zoper to in je rekel, da bo poprej pri maši in še le potem bo odrinil, ker je juteršnji dan nedelja. Nagovarjal jih je, naj bosta pri maši, ako hočeta, da bodo šli vsi trije skupaj, kaker so prišli, in potem, ko se bodo nekoliko okrepčali, se bodo bolj veselili vračali in ako ne bi mogli priti do večera v Gubij, jim ne bo manjkalo na cesti pripravnega prenočišča. Tovariša pa nista poslušala tega dobrega in modrega sveta; hotela sta biti še zvečer doma in sta rekla, da jima Bog ne bo zameril, ako bosta denes brez maše. Tako sta v nedeljo na vse zgodaj, ne da bi bila stopila čez cerkveni prag, precej zajahala konje in jezdila domov. Kmalu sta prišla do reke Korfuone, ki je bila zelo narastla zavoľjo silnega ponočnega dežja in dereči valovi so se zaganjali ob slabi in nekoliko pokvarjeni leseni most. Na ta most sta zajahala, ali komaj sta bila na sredi, glejte, divja dereča voda ga je pretergala in poderla in nesrečna trgovca sta padla s konjema v reko, kjer sta vtonila in ob enem zgubila denarje,

¹⁾ Ps. 33, 11.

zaslužek, življenje in morebiti tudi duše. Na ropot poloma so pritekli tamkajšnji ljudje in so spravili z drogmi trupli iz vode na breg, kamer so jih položili, da bi jih mogli spoznati in pokopati. Mej tem se je tretji tovariš, ki se je zamudil sè sveto mašo, z veseljem na pot odpravil in je prišel do ravno te reke. Na bregu je zagledal merliča, vstavil se je in ju radovedno pogledal, pa hitro ju je spoznal za svoja tovariša. Na to je ves prevzet razodel pričujočim žalostno nesrečo, povzdignil je roke proti nebu in zahvalil Boga, da ga je tako milostivo obvaroval skupne nesreče in je sto in stokrat blagroval tisto uro, ko je bil pri sveti maši, kateri je pripisoval svoje rešenje. Ko je prišel domov, je povedal žalostno novico in sorodnike napravil, da so jima pogreb poskerbeli in vsem je užgal serčno željo vsaki dan biti pri sveti maši ¹⁾.

Prekleta skopost, (pustite me, da se nekoliko ohladim), prekleta skopost, ki loči serce od Boga in malo da ne vzame prostosti misliti na važno opravilo večnega zveličanja! Da se poboljšajo skopi kupci povem svoje misli sè zgledom iz svetega pisma. Samsona so vezali, kaker sami dobro veste, z volovskimi kitami in z novimi vervmi, katerih prej niso še rabili. Nazadnje pa je povedal goljufivki, da je njegova moč v lasih skrita, in zato je ostrižen zgubil vso moč, in je prišel v roke Filistejcem, ki so ga oslepili in obsodili malin gonit. Zdaj vas pa vprašam, kaj je storil Samson naj bolj napačnega? Morebiti, da se je pustil zvezati tako vmetalno? Ne, zakaj, dobro je vedel, da vsa dežela nima moči, da bi ga vderžala in da ni tam mreže za tako ribo. Napak je storil, ko je povedal, kje je njegova moč in se pustil ostriči, ostrižen Samson ni bil več Samson. Zdaj pa pravim jaz, da se pusti tergovec vezati sè stoternimi opravi v prodajavnici, pri kupčiji, računih, menjavi in tako dalje, ali je to pogubljiva skopost? Ne, to ni skopost; vsa skopost je v tem, da se pusti ostriči. Berž vam hočem to razložiti. Oni kupec, dasiravno ima veliko opravkov, vender reče zjutraj rano, ko sliši vabiti k maši: poterpite, moja opravila, najprej poskerbimo za sv. mašo. Ta je seveda Samson zvezan res da z opravi, ali ne ostrižen. Drugi tergovec je zvezan sè sedmerimi in še več vervmi: dela opravi, plačati, pisma pisati, dopisnikom hitro odgovoriti; ta čaka odgovora, oni plačila, oh kako so to zmešane vervi! Ko pa pride ne-

¹⁾ Lohner, Tom, 2. Tit. 64.

delja, ali praznik enega ali drugega njegovega patróna, vse pu-
sti, v cerkev gre zbran, je pri več mašah in opravi svoje po-
božnosti. Ta je tudi zvezan Samson, pa ne ostrižen; zakaj pri
vseh svojih opravilih ne pozabi svojega naj važnejšega opravila,
večnega zveličanja. Ali, zdaj dobro poslušajte! Keder ste zve-
zani sè sto in sto vervmi svojega dobička in se jih ne morete
znebiti, da bi šli vun ob svojem času in stanovitno in pogosto
prejemali svete zakramente in bili pri svetih mašah, oh nesrečni
Samsoni, takrat ste ob enem zvezani in ostriženi. Naj bo dobi-
ček tudi pravičen, ta tako truda polni način je pa krivičen; to
je gerda skopost, ki bo z vami delala, kaker so delali sè Sam-
sonom, dokler vam ne pade streha na glavo kaker na Samsona
in takrat: „Kar si spravil, čigavo bo?“¹⁾

Ali prevdarite vi to! Taki skopuhi se ne bodo vdali, ako
jim ne pridemo do živega. Dobro, hočete obogateti, svoje premo-
ženje pomnožiti in dobiček imeti? Kako boste pa to naj bolj
gotovo dosegli? Glejte tako le, vsak dan bodite pri sveti maši.
Poglejte dva rokodelca; oba sta enakega stanu, eden ima družino,
ženo, otroke, vnuke, drugi je sam sè svojo ženo. Pervi živi dobro
sè svojo družino in vse mu gre po sreči; v njegovi prodajavnici
je veliko kupovavcev, delo mu gre tako spod rok, da še na stran
deva lepe denarje za doto svojim hčeram, ko se bodo omožile.
Drugi je pa sam, nima dela, lačen je in vse bo šlo kmalu na boben.
Nekega dne vpraša ta zaupljivo svojega soseda: „Kaj pa delate
vi? V vaši hiši so samo božje dobrote, jaz nesrečni se pa še ge-
niti ne morem, v moji hiši ni drugega kaker nesreča.“ „Rad vam
povem“, mu je odgovoril njegov prijatelj; „zajtra bom prišel k
vam ter vam pokažem kraj, kjer jemljem vse te dobrote.“ Drugo
jutro ga je peljal k maši in potem v delavnico nazaj na delo;
tako je storil ž njim dvakrat ali trikrat. Na to mu je pa oni re-
kel: „Ako ni drugega kaker v cerkev hoditi k maši, se vam ni
treba truditi z mano, zakaj pot vem sam.“ „Tako bodite natan-
ko pri sveti maši, mu je rekel nadalje prvi, in boste videli, da
se bo obernila na boljše vaša sreča.“ In res se je tako zgodilo.
Zakaj, ko je začel hoditi k sveti maši vsako jutro, je imel dosti
dela in kmalu je poplačal dolge in njegova vboga hiša je bila
zopet v naj boljšem stanu²⁾. Veruješ na sveti evangelij? Ako

¹⁾ Mat. 12, 30.

²⁾ Sur. in vit. S. Joan. Eleem.

veruješ, kako boš mogel dvojiti nad to resnico? Ali ne govori jasno: „Iščite naj poprej božjega kraljestva in njegove pravice in vse to vam bo priverženo“¹⁾. Ako nočete storiti drugega, vsaj eno leto poskusite; eno leto bodite vsako jutro pri sveti maši in ako se ne bodo zboljšali vaši dohodki, se mi le pritožite; pa se ne boste, marveč zahvaliti se mi boste dolžni.

P. Celestin Fošner,

duhovnik 1. reda sv. Frančiška pri Sv. Trojici
v Slovenskih Goricah na Štajarskem.

(Konec.)

Po mnogem zahtevanju milostivega sekovskega knezoškofa Romana Sebastijana je tirolsko-štajarska frančiškanska provincija prevzela svetišče presv. Trojice v Slovenskih Goricah. Nekedaj, od leta 1630, so tukaj bili avguštinci. Ko so ti izmerli, so jih nadomestovali od leta 1811 do 1854 posvetni duhovniki. 19. julija 1854 so frančiškani prevzeli ta rajski kraj. Pervi predstojnik in farni oskerbnik so bili P. Bruno Jesih, in prvi kapelan in kateket P. Celestin. Tukaj je fara, ki šteje 1830 duš, pa tudi zelo imenitna velikanska romarska cerkev, kamer skoz celo leto neštevilno mnogo romarjev na božji pot prihaja: Nemci in Slovenci, iz Štajarskega in Ogerskega, po 15 in še več ur daleč. Na dan sv. Florijana pride po 10 ali 12 procesij, večinoma z duhovniki. Kakih 10 in še večkrat v letu je tolika gnječa v cerkvi in zunaj okoli cerkve, da morata dve pridigi ob enem času biti: v cerkvi nemška in zvun cerkve slovenska; in kako natlačeno je vse okoli spovednic, to se ne more popisati.

Pri teh priložnostih najdemo P. Celestina na vseh krajih; zdaj pri oltarji, v spovednici, na pridiznici, v zakristiji, kjer blagoslavlja moljke in križce in podobice za romarje, zdaj jih najdemo mej fanti, kako jih k dobremu opominjajo; najdemo jih klečečega ali celo na tleh sedečega spovedovaje bolnike, ki jim je v cerkvi medlo postalo in so jih vun nesli in na tla položili. Pa jih najdemo, kako pridne romarje k dobremu opominjajo, ne-

¹⁾ Mat. 6, 33.

redne in presilne tudi resno kregajo, (zato so jih ptuji tudi za „hudega kaplana“ imeli.) Kot kaplan so svoje dolžnosti na tanko dopolnjevali. Radi in hitro so šli vselej k bolniku na spoved, naj je bilo vreme kakerkoli hudo, naj je bilo po dnevi ali po noči. Tudi še potem, ko so bili bolniki že sprevideni sè sv. zakramenti, so jih radi hodili obiskavat, in jedernato in razumno so jih nagovarjali k poterpežljivosti in vdanosti v voljo božjo. Na pridiznici so bili P. Celestin res prav goreč duhovnik. Ostro in prav razumljivo so povedali vse, in z dotičnimi vzgledi razjasnili, le škoda da so se nekoliko preveč držali starega nemškega pridigarja Abrahama a Sancta Clara, s čemer so se tudi nekaterim zamerili. Vender se še zdaj ljudje radi spominjajo na pridige in nauke P. Celestina, ter pravijo mnogi: P. Celestin so pač znali povedati, tega ne morem nigdar pozabiti.

Kateket so bili P. Celestin jako izversten in so dobivali pohvalo od duhovne in posvetne gosposke. Otroci so jih pa tudi prav radi poslušali in so imeli veliko ljubezen in spoštovanje do njih. Posebno s fanti so se radi pečali, s tem prepričanjem, da, ako se fantje za dobro reč pridobijo, se neizmerno veliko hudega zabrani, pa tudi mogoče, tako so rekli P. Celestin, da v tega ali onega glavici spi kal poklica v duhovski stan. In res je mnogo duhovnikov iz mej njihovih učencev, drugi pa so v drugih imenitnih službah — ali žali Bog, da eden, ki je bil nekedaj tudi njihov učenec, je bil k smerti obsojen in je v Gradci na viselciah vmerl. —

Kaker še marsikje, je tudi tukaj malo hvale vredna navada, da fantje pred božjo službo pred cerkvijo postajajo; keder so pa P. Celestina zagledali, so rekli: P. Celestin gredo, pojdimo v cerkev. S prijaznimi besedami so P. Celestin pri nerednih fantih veliko hudega, tepenja i. t. d. zabranili. Nekedaj so pri sv. Lenartu na praznik presv. Rešnjega Telesa na pomoč bili. Slovesna procesija se začne. Na tergi pred hišami na klopih sedijo mladi gospodje, med njimi tudi uredniki; nobeden ne vstane, da bi stopil v procesijo, tudi ne da bi pokleknil; P. Celestin potegnejo iz svojega rokava en snopič kopriv, stopijo k sedečim, in snopič vsakemu pod nos porinejo rekoč: „Vohaj, vohaj!“ Eden za drugim se vzdignejo vsi in se brez mermranja v procesijo postavijo. — Ako je pa kedo P. Celestina nalegal, če ravno za šalo, tega niso mogli več terpeti, ter so rekli, ako fant laže, je že spriden, ležnjivec je gerd pred Bogom in ljudmi.

Od sv. Trojice v Slov. goricah moremo v bližnjih farah veliko pomagati; tukaj nahajamo P. Celestina, ki opravijo doma rano božjo službo, potem pa se odpeljujejo ali peš grejo, da tudi v drugi cerkvi pridigajo in spovedavajo. Povsod so besedo božjo odločno in razumljivo oznanjevali, kaker je ravno v eni ali drugi fari potrebno bilo. Biš. . . . so jih zato hteli na radahovski visoki hrast obesiti, ker so jim resno pridigali, kako velik greh je njihovo ponočevanje. in koliko hudega iz tega pride. Gospodje duhovniki in tudi drugi ljudje pa so jim zato prav hvaležni bili.

Sekovski knezoškof Roman Sebastijan so svoje dni prav goreče priporočevali, da naj se v vsaki cerkvi napravi sv. križev pot s 14 postajami, kjer se toliko odpustkov za verne duše v vicah zadobi, ako se pobožno moli, in ravno P. Celestina so iz Gradca v slovenske kraje pošiljali, sv. križevi pot vpeljavat in blagoslavljat. Že pred 30 leti so mi P. Celestin pravili, da so do takrat že blizu v sto raznih slovenskih cerkvah sv. križevi pot slovesno blagoslovili z dotično pridigo. Nekedaj so v ta namen iz Gradca na Pohorje bili poslani; Pohorjanci jih pa niso hotli za duhovnika spoznati, če ravno so jim P. Celestin svoj duhovski brevir (dnevnic) kazali, temuč so jih za turškega špijona razglasili, in štirje močni možje — med njimi eden učitelj — so jih skoz noč zapertega čuvali; ob polnoči čuvaji vsi zapijo, ker so bili polni sladkega vina. P. Celestin vzemejo svoj brevir in palico, spležejo skoz neko ozko luknjo iz hiše in srečno pridejo do farne cerkve, kjer so jih duhovniki prav slovesno sprejeli, in drugi dan imajo slovesno božjo službo in blagoslovljenje sv. križevega pota.

Leta 1881 so bili P. Celestin na ogerski meji pri sv. misijonu na pomoč. Po dokončanju svojega sv. posla se hudi duh močno nad njimi grozi, in ko grejo po veliki cesti na kolodvor, da bi se po železnici v Maribor in od tam k sv. Trojici v Slov. goricah odpeljali, prižene neki otrok več krav nasproti; ena prav močna se v P. Celestina zaleti in jih v globoki cestni graben sune, kjer si na dervah in kamenju nos razkoljejo in v obrazu močno poškodijo in tam v svoji kervi v nezavednosti obležijo. Možje so jih zanesli v bližnji farovž, kjer so jih celo noč zmakali in hladili. Čez nekaj malo časa so se vendar toliko okrepčali, da so mogli še osem let delati k zveličanju vernih. —

Radi so se P. Celestin spominjali nagovora P. Alojzija, ke-

der so jih v red sv. Frančiška sprejeli. „Res, pri polnem studencu božjih milosti smo“, so mnogokrat rekli; zato so bili tudi goreči v dobrem, skoraj vsaki dan so bili že pred štirimi zjutraj v cerkvi, ali na kori, kjer so molili in premišljevali, ali v spovednici. Pri P. Celestini je bilo vse snažno, pa vbogo, prav po frančiškansko; keder so kam šli, in jih je solnce v glavo peklo, ker las niso več imeli, so si svoj brevir odperli in na glavo ga položili, in ljudje so rekli: „to je pa prav pripravno, glejte, kako lepa streha nad P. Celestinovo glavo!“ Keder so kaj brali, so se najrajše vsedli na prag ali na tla — iz ponižnosti.

Leta 1860 so bili P. Klemen Galler in pisatelj teh verstic k sv. Trojici v Slov. goricah prestavljeni. Nekega dne pravijo P. Klemen: „Se še spomnite. P. Celestin, na starega Gašparja, koliko se je po svetu obračal, in kako ga je Bog obrnil?“ Debele solze se potočijo P. Celestinu po licu, in pravijo: „Pač res! nezapopadljiva so božja pota; od svinske črede Gospod Bog pokliče bornega fanta, ga vodi po raznih, stermih in bodečih potih, in ga stori na zadnje duhovnika, oskerbnika svojih nebeških zakladov. Nigdar ne morem tega pozabiti in hvaležen moram biti Bogu na vse večne čase!“

Leta 1884 so P. Celestin svojo zlato sv. mašo slovesno obhajali. Ves trojički terg je bil prav lepo obkinčan in bengalično razsvetljen in velika trojička cerkev le v enem kinči. Po gričih v fari in po daljavi so kresi goreli. Na obrazih trojičanov in drugih ljudi se je bralo, kako se veselijo, da se duhovstvo v osebi P. Celestina tako slovesno časti, in rekli so: da bi le prav dolgo živeli, in da bi le pri nas pokopani bili, (do zdaj še namreč nobeden frančiškan niso tukaj vmerli.) in res so se še pet let pri sv. Trojici v Slov. goricah trudili.

Zadnje leto svojega življenja, 1889, so se še dali v Mariboru fotografirati, pa se v

njihovem obrazu tudi lahko poznajo nasledki velike starosti pet, in osemdesetih, let kaker dragi bralec tukaj na podobici vidiš. Pri sv. maši so jim morali zadnji čas en duhovnik pomagati, in pridigati to leto niso več mogli, vendar so pa še radi v spovednico hodili, in 1. avgusta so za porcijunkulske odpustke skoraj cel dan spovedovali. Tudi zdaj se še hudi duh prederzne

jim škodovati, da bi jim za drugi dan spovedovati zabranil. Zvečer ob devetih pridejo P. Celestin iz spovednice slabi, da ne morejo k večerji iti, temuč spat, da bi 2. avgusta prav za rano mogli vstati in v spovednico priti; in ko grejo po klosterskih stopnjicah, jih hudi duh od spredaj porine (kaker pred 85. letmi, ko so P. Celestina k sv. kerstu nesli,) in P. Celestin padejo v znak in obležijo. Nesti so jih morali v njihovo terdo posteljo, iz ketere niso več vstali; spodletelo je pa vender hudemu duhu spovedovanje zabraniti, ker drugi duhovniki, katerih je ta dan zelo obilno k nam na pomoč prišlo, so s tem bolj goreče spovedovali; tudi je zlodeju spodletelo P. Celestina k jezi in nevolji napeljati, ker P. Celestin so se smejali in so rekli, da nobene bolečine ne občutijo. Celi mesec avgust so bolni ležali ter so v tem času bili mnogokrat s sv. zakramenti sprevideni, in sv. obhajilo so dobivali skoraj vsaki dan. Bili so v voljo božjo celo vdani. 1. septembra zvečer smo prišli vsi trije duhovniki in drugi sobratje k njihovi postelji in smo navadne cerkvene molitve za vmirajoče molili. In ko jih nagovarjam, da naj še vse obžalujejo, kar so kedaj Boga razžalili, in naj še enkrat ljubemu Jezusu darujejo vse sv. maše, vse svoje trude in koliker so dobrega storili v razlaganju božje besede, v deljenju sv. zakramentov i. t. d., se P. Celestin na glas nasmejijo in — dušo izdahnejo.

Da je vedno veliko ljudi prihajalo dragega P. Celestina še saj enkrat, mertvega videti; da je neštevilno mnogo ljudi k pogrebu prišlo, ki so bili vsi v solzah; in da je prišel tako velik broj duhovnikov, posvetnih in redovnih, iz lavantinske in sekovske škofije: vse to priča, kako čislani so bili pri vseh P. Celestin kot duhovnik po volji božji. Po smerti so trojičani, posebno mladi ljudje, ki so nekedaj njihovi učenci bili, veliko sv. maš dali služiti, in pri njihovem grobi, keterega iz hvaležnosti in spoštovanja še vedno skerbno s cvetličicami kinčajo, še zdaj veliko molijo.

Tudi jaz stopim zdaj k Vašemu grobu, dragi P. Celestin, in Vas prosim, da mi ne zamerite, kar sem o Vas pisal, saj drugEGA nisem pisal, kaker, kar sem videl s svojimi očmi, in kar sem slišal od P. Klemenca, in iz Vaših lastnih ust; saj sva že pred 30 leti bila tukaj pri sv. Trojici v Slov. goricah vprežena v eden jarem, jarem Gospodov, kjer sva se spodbadala k dobremu in se tolažila v neprijetnostih. Moj namen pri tem pisanju

je le bil pokazati, kako naj bi se pridni, čedni fantje in študentje nikar ne vstrašili težav, ki jih čakajo, preden morejo biti za duhovnike posvečeni; kako naj stariši pridno gledajo na svoje sinove, ki študirajo, da se po zapeljevanju ne spridijo; kako naj ljudje radi pomagajo vbogim študentom; kako veliko spoštovanje da moramo imeti do duhovnikov, ki so res za Bogom naši naj vekši dobrotniki na tem svetu in za večnost; in kako dobro in prijetno je mej brati v samostanskem življenju, pri polnem studencu, milosti božje uživati. Vašemu staremu truplu, ki tukaj počiva, naj bo zemljica lahka, da boste na sodnji dan spremenjeni in nestrohljivi iz tega groba prišli; za Vašo dušo pa naj bo ljubi Jezus sam, kateremu ste celo darovali, naj vekše plačilo; naj Vam Vašo ljubezen, Vaš trud in terpljenje, in vsa Vaša dobra dela in Vaše dobre namene v nebesih z nestrohljivimi, večnimi darimi prav obilno poplača! Vi pa v nebesih prosite za nas, ki se tukaj na zemlji Vas spominjamo! Večna luč Vam naj sveti: to vse Vam iz serca želi v imenu vseh, Vaš zvesti sobrat

P. GELAZIJ ROJKO,
frančiškan pri Sv. Trojici v Slov. goricah.

Za zimske godove.

Besedica o cerkvenem lepotičenju, namenjena duhovnim gospodom in dragim izvedenišim našim bravcem.

Kaker vstavljajo in zaderžujejo razne težave in nepovoljnosti, ako hočemo se živimi cveticami in dišečimi rastlinami lepitičiti oltarje v naših svetiščih, vender je znana želja svete katoliške cerkve in je tudi ravno tako duhu pobožnosti kaker dobremu vmetalnostnemu okusu najprimerniše, da se jemlje za oplešavanje najsvetejših Bogu posvečenih krajev tiste lepe ljubeznjive stvarce, s katerimi je On sam zlasti okrasotiti hotel svoje stvarjenje. Kaj nas more tudi prijetniše spominjati na Boga in njegovo neskončno lepoto in milo dobroto, kaker te prijazne ljube cvetlice, ki so tako raznih prelepih oblik, tako prekrasnih in mnogoverstnih barev, da po besedah našega Gospoda samega tudi Salomon v vsi svoji slavi ni bil oblečen ko katera si bodi

lilija na polju. (Mat. 6, 29.) In one ne šivajo in ne predejo, Bog jih oblači tako lepo in skerbi za nje! In ljubi Bog ne neha stvariti še vedno in vedno lepših in različniših cvetlic, ker je v svoji neskončni milosti in dobroti tako rekoč pokoren vertuarju, ki ve družiti različne najkrasniše, da se mu rode nove še lepše in plemenitiše.

Leta 1696 je francoski frančiškan Karelj Plumier na svojih potih po Ameriki našel prvo fuksijo ter jo tako imenoval na čast nemškemu učenjaku Leonardu Fuchs, profesorju na velikih šolah v Tübingi. Dandanašnji ni še preteklo 200 let od tedaj in število različnih cvetlic tega imena je nepregledno.

Leta 1784 je poslal neki Vinkentij Cervantes iz Mehike prvo georgino v Madrid, preprosto cvetlico z nevelikimi cveti v sredi rumene, okrog erdeče ali vijolične barve; v sto letih je postala prešerna mehikanka po bogastvu najkrasniših polnocvetnih oblik in najživejših kaker najprijazniših barev, — ne pravimo kraljica, ali po pravici smemo reči milijonarka mej cveticami.

Kraljevanja to se ve da ne moremo jemati roži vertnici, ki se je sicer vže od davnih časov gojila v mnogih krasnih spremenih, pa je vendar tudi v novejšem času napredovala tako, kakor malo ketera druga lepota mej cveticami.

O vseh teh in mnogih drugih za cerkveno lepotičenje pripravnih rastlinah vendar ne mislino tukaj na dalje govoriti, temuč le o dveh čebulnicah, ki ste jako pripravi za zimske in prve spomladne praznike ter se imate ob tem času, t. j. vinotoka in listopada meseca saditi; to ste *hijacinta* in *narcisa*, ketere poslednje posebna versta je taceta.

Vže imeni nam delate nekako te cvetlici ljubi in častitljivi; mnogi spričevavci in drugi svetniki božji so se namreč po njiju imenovali. Rimski zapisnik našteva tri marternike in dva sveta škofa z imenom *Narcissus*, pet marternikov in enega svetega spoznavavca z imenom *Hyacinthus*. Poslednji je za nas zlasti imeniten, ker je bil slovenske kervi, Poljak po rodu, ter je eden največih svetnikov dominikanskega reda; 26. velikega serpana praznujemo njegov god. 30. prosinca pa obhajamo god svete *Hijacinte*, tretjerednice sv. Frančiška; ta praznik je pri nas drugega reda in ima popolnoma odpustek za vse verne po vseh frančiškanskih cerkvah. Getove je spodobno, da se taki redovni godovi, s popolnim odpustkom obdarjeni, v naših cerkvah

slovesniše obhajajo, in kaj bi bilo primerniše, kaker da bi na dan sv. Hijacinte cvetoče perve hijacinte lepoticile oltar?

Pa tudi ob drugih prazuikih in godovih od konca prosinca do začetka malega travna, zlasti na sv. Jožefa, Marijino oznanjenje in, če ne pride prepozno, na veliko noč, bodo hijacinte sè svojimi lepimi raznobarvnimi zvezdicami gotovo mej najkrasniše oltarno lepoticje se po vsi pravici štele. Mi mislimo tu seveda velike haarlemske hijacinte; male pariške ali rimske pa so nam tudi jako ljube; cveto že od neomadežanega spočetja do treh kraljev in njihova snežna deviška barva in milo nežna oblika jih dela v resnici ljuбезnjivim godovom tistega časa posebno primerne.

Kaker je znano, se sade pariške hijacinte po tri ali še več čebuljic skupaj v eno posodo, haarlemske ali holandske pa, ki so mnogo večje, le po ena. Kako se potem ž njimi ravna, to najde povedano, kedor ne bi vedel, v „Cvetju“ VI. zv. str. 210. Tukaj bomo le dostavili ali popravili, kar je tamkaj pomanjkljivo ali napačno, kako naj se hijacinte, ali tudi narcise, na vodi pripravijo k cvetu; ta način namreč nikaker ni da bi se moral odsvetovati, kaker je tam rečeno; temuč po nekolikih skušnjah terdimo lahko, da tako gojene hijacinte nobenega posebnega truda ne prizadevajo, da so popolnoma lepe in je ob enem ta način najснаžniši, ker ne mora nič mokrote iz steklene posode, v kateri rastejo. V nji tudi prav čedno stojе na oltarju.

Vprašanje pa je zdaj, kje se dobe in kakšne morajo biti te posode in kakšna voda, s katero se napolnijo, ketere hijacinte ali narcise so za to najpripravnije in kako je ravnati ž njimi?

Posode so steklene, iz navadnega brezbarvnega, ali iz barvanega, modrega, zelenega ali višnjevega stekla. V brezbarvnih se bolje vidi, kako rastejo korenine, barevne pa so lepše in koreninam menda tudi vgodniše. Prodajajo se po večih mestih pri steklarjih; razpošiljajo jih pa večinoma tudi vertnarji, ki prodajajo cvetlične čebulje, seveda ne vsi čisto enakih in ne vsi po isti ceni. V cenikih, ki jih ti možje brezplačno dopošiljajo, spodje, ki jim je mari za to, lahko vse natančno pozvedo ¹⁾

¹⁾ Nam so jih doposlali letos nasleduji: A. R. von Obentrant (Adresa: Gutsdirection Grünbichl, Post Kilb, N.-Oe.); Wieschnitzky & Clauser's Nachf. Wien; A. C. Rosenthal, Wien, I. Hoher Markt 12; Wolfner & Weisz, Wien; Ign. Mayer, Wien, Augustinerstrasse 8; Oskar Knopf, Erfurt; J. C. Schmidt, Erfurt; Karl Pabst, Erfurt; R. van der Schott & Sohn, Hillegom — Haarlem (Holland).

Vsaka taka posoda mora imeti od zgoraj prostor, kamer se postavi čebulja, da terdno in po konci stoji, spod pa veči prostor za vodo, v katero ima čebulja poganjati korenine. Čebulja mora stati tikoma nad vodo, v katero morajo vse korenine berž ko se pokažejo. Zato mora biti vrat mej zgoranjim in spodnjim delom posode zadosti širok. Ker je pa treba včasih vodo spremeniti ali doliti je, in je nekoliko nerodno mej tem čebuljo odmikati ali vun jemati, zato so prišle poslednja leta v navado posode, ki imajo za čebuljo prostor nad cilindrom, ki se lahko iz posode vzame in spet notri postavi, tako da se ni treba čebulje nič dotikati. Take posode je vpeljal J. C. Schmidt v Erfurtu in se jih je prodalo, kaker piše v letošnjem ceniku, vže čez dva in pol milijona. Ali hijacintske čebulje nikaker niso tako občutljive, da bi se ne smele z roko prijemat; brez vsake škode se za nekaj časa vun vzemo in na stran polože, le da je paziti na korenine, da se ne pölomijo, ker so zelo kerhke. Sicer pa se navadno voda lahko dotoči, ne da bi se čebulja vun jemala; le malo privzdigne se na eni strani, pa se že dobi toliko prostorčka. Spreminjati vode pa ni treba kaker le keder se spridi, ako se zaredi v nji kaka zelenina ali kaka gnjiloba; tedaj seveda se mora cela rastlina popolnoma vun vzeti, ker je treba osnažiti posodo in tudi korenine¹⁾. Schmidtova posoda ima po moji misli le to korist, da se čebulja lažje iz nje vzame, kaker iz stare z vodo napolnjene posode, ker jo je v tej, ako je debela in gorenji prostor ves napolnjuje, navadno težko prijeti. Ali ker je Schmidtova posoda iz dveh kosov, je tudi skoraj še enkrat dražja in vmivanje vzame še enkrat toliko časa; tudi je nerodno, da so v njej korenine stisnjene v cilindar, ki gre po sredi posode, vse okoli pa je voda prazna. Te neprilike je hotel odpraviti F. C. Heinemann, tudi sloveč rastlinski tergovec v Erfurtu, ter si je izmislil novo posodo, ki je celotna, kaker stare, pa ima v ostenju po dolgem tri žlebiče, po katerih se voda lahko iztoči in zopet nalije, ne da bi bilo treba odmikati ali proč jemati čebuljo. Dobro! ali keder se vender le mora proč vzeti, ne vem, ali jo je lahko prijeti; tudi bi po moji misli bila pglavitna potreba, da bi bila vsaj pod enim žlebičem v dnu posode kotanjica, kamer bi se postavljala tako, da bi po konci in terdno stala, paličica, za katero bi se moglo privezati steblo, ki nosi dostikrat težak grozd cvetja, tako da se ne more

¹⁾ Pri vmivanju posode dobro služijo ajdove luskine, v katerih navadno vertnarji razpošiljajo cvetlične čebulje.

samo vderžati. Da bi pri tej novi posodi, to res tako bilo, v popisu ni povedano in po podobi ni verjetno. Potemtakem tudi Heinemanova posoda ni tako popolnoma dovršena, da ne bi bilo boljše želeti; in ker je primeroma draga, 60 nemških penenezv ena, jo toliko menj moremo priporočati. Le ker je iz trdnjšega stekla in čedniše oblike kakor stare in Schmidtove, tako da se da skozi leto rabiti za cvetlične zvezke, se ta cena morebiti ne bo zdela vsakemu previsoka. Popolnoma pripravne posode za hijacinte na vodi potemtakem še nimamo. Ako bi bil mej Slovenci pogumen vertnar, ki bi bil že nekoliko domač v taki trgovini, mi bi mu svetovali, da bi si dal patentirati hijacintno steklo s takim žlebičem in kotanjico, pod njim, da bi paličica poleg čebulje v nji lepo trdno in pokonci stala, in žlebiči, ki bi šli le od vrata do verha, bi morali biti zgoraj tako razširjani, da bi se čebulja brez težave s tremi persti prijela ter tako lahko proč vzela. Taka posoda bi vstrezala vsem zahtevam in brez dvojbe bi pogumen in izveden tergovec mogel z njo narediti lep dobiček. Sicer ponujajo erfurtski cvetličarji za omahujoče hijacinte drateno deržalo „Hyacinthenhalter“ po 3 kr. eno, ali kedo bo še to kupoval!

Do zdaj vpeljane posode imajo torej vsaka svoje pomanjkljivosti, ali na vsaki se bo hijacinta venderle krasno razcvela, samo da se prav ravna z njo. Tudi voda je blizu vsaka dobra, da je le čista in zdrava. Da se ne skazi, naj se dene šcepce soli vvanjo, ali, kakor drugi svetujejo, ogel od derv. Čebulje se izbero najlepše; zlasti je gledati na to, da imajo dno, iz kete-rega poženo korenine, zdravo in nepoškodovano. Ko je voda vlita in čebulje vložene, postavi posode na hladan in temen kraj in pazi zlasti od začetka, preden čebulje poženo korenine, na plesen, ki se rada prime dna čebulje, in ji gotovo škodi, ako se berž ne odstrani. Tudi vode je treba ta čas večkrat doliti, da je čebulja vedno tikoma nad njo. Ko pa korenine zrastejo, zadostuje da so le njih konci v vodi; ali ker poserčejo dosti vode, je treba vender pogostoma dolivati. Rastline naj ostanejo v temi in na hladu, dokler jim korenine zrastejo do dna posode. Ob enem poženo tudi peresa, zložena trdno v podobi kopice; v sredi pod njimi so skriti popki. Najbolje je hijacinte še le tedaj na svitlo prinesti, ko so peresa vže do tri perste dolga in toliko odperta, da se vidi mej njimi steblo s popki. Pa tudi še tedaj naj bodo pokrite s papirnatimi škernicljji tako dolgo, da se začno popki

barvati in odpirati. Erfurtski trgovci ponujajo nalašč v ta namen pripravljena pokrivala iz zlato okrašenega papirja, ki naj jih le kupuje nemška gospoda, če hoče, nam jih ni treba! Ko se začno popki odpirati, potrebuje hijacinta popolne svetlobe, zmerne gorkote in svežega zraka; le tako bo imelo cvetje svojo pravo živo barvo in prijetni duh. Varovati pa jih je prepriha in zlasti pekočih sončnih žarkov; tudi naj ne stojе v oknu, kjer bi od ene strani pritiskala prevelika vročina. Ko je do polovice popkov odprtih, naj se postavijo zopet na hladan in senčnat, vendar pa svital kraj, ker bi na gorkem prehitro ocvele. Altar je navadno že sam na sebi tak kraj, le svežega zraka v cerkvah rado primanjkuje. Naj bi se skerbelo zanj ne le zavoljo cvetlic, temuč tudi in zlasti zavoljo ljudi, katerim je enako potreben.

Ako ravno voda, zrak in primerna svetloba in gorkota zadostuje, da se hijacinte lepo razcvete, vendar bo rastlini zelo koristilo, ako se dene v vodo nekoličko kake hranilne tvarine, kaker je raztopljen izčiščen gvano ali čiljski salpeter. Dobi se taka tvarina tudi pod imenom rastlinska hrana (Pflanzennahrung) pri vertnarjih - trgovcih ali tudi pri redakciji znanega časopisa „Illustrierte Flora“ (Wien, Hernals, Bergsteiggasse 9) za 40 kr. toliko, da je je za več let zadosti. S tem gnojilom, ki nima duha ter je čisto in belo kaker bela moka, se ohrani čebulja, da tudi drugo leto vsaj na vertu še prav dobro cvete. Tam se tudi okrepča tako, da se more potem zopet priganjati na vodi. Na sami čisti vodi pa bi oslabela tako, da ne bi bila več za rabo, kaker v resnici vertnarji vele, da naj se čebulje, ko so na vodi prignane ocvele, kar proč veržejo, ker niso za nič več. Najberž uče tako iz sebičnega namena, da bi ljudje vsako leto nove čebulje kupovali. Mi pa jih skušajmo ohraniti z omenjenim gnojilom. V ta namen je seveda treba, da se rastlina tudi, ko je že ocvela, nadalje goji ali v posodi ali pa, ako vreme pripušča, presadi na vert, kjer ostane, dokler listi orumene, kar se zgodi blizu sredi rožnega cveta. Potem se vzame vun in osuši ter spravi na kakem zračnem kraju do jeseni, ko je treba zopet saditi.

Naposled moramo vprašati, ketere hijacinte so za tako gojenje najsposobniše? Razcvela bi se najberž vsaka, da je le zdrava, tudi na vodi; vendar priporočajo neketere, ki so za to pripraviše. Sploh imajo prostocvetne prednost pred polnocvetnimi. Poslednje poganjajo navadno menj popkov in ti se razcveto tudi

bolj na široko kaker na dolgo, tako da je cel grozd menj obsežen kaker pri prostocvetnih. Če zraste zraven tega tudi steblo previsoko, nema taka hijacinta primerne podobe in skoraj ni za našo rabo. Boljše so za gojenje na vodi tudi take čebulje, ki poženo le po eno steblo, ker je to okroglo in močno, da navadno, ako je čebulja natesnoma vložena, trdno po konci stoji tudi brez privezovanja na paličico ali drateno deržalo. Tiste, ki poganjajo po dve ali tri stebila, pa gotovo potrebujejo privezovanja, sicer omahnejo in teža cvetja potegne lahko celo čebuljo s koreninami vred iz posode, ali pa se kar čez noč pri polti vlomi najlepše steblo in vsa slava je minila, kaker se je nam zgodilo s krasnim in dragim „Koh-i-noor“ še preden so se vsi popki odperli.¹⁾ — Najbolj se priporočajo za gojenje na vodi naslednje hijacinte; prostocvetne, erdeče: Belle Quirine, Gigantea, La Reine des Jacinthes, Sultane Favorite, Norma, Robert Steiger; modre: Baron von Thuyll, Charles Dickens, Grand Vainqueur, Leonidas, Regulus; bele: Baron van Thuyll, Grandeur à Merveille, Grande Vedette, Madame van der Hoop, Voltaire, Alba superbissima; rumena: Alida Jacoba; polnocvetne, erdeči: Noble par mérite, Regina Victoria; modri: Blocksberg, General Antinck; beli: La Tour d'Auvergne, La Virginité.

Razen navadnih velikih hijacint ponujajo nekateri erfurtski vertnarji tudi male ali miniaturne hijacinte in za nje posebne na pol manjše posodice, ki se morejo rabiti tudi za razne druge majhine cvetlice, ki cveto, kaker hijacinte na vodi: Talipa „Duc van Tholl“, Crocus, Scilla sibirica, Muscari bothryoides, Iris pumila, Orchis maculata in muscifera. Gotovo se tudi mej miniaturnimi hijacintami dobe neketere jako lepe; vender jih za naš namen ne moremo priporočati, ker so večinoma premajhine, zraven pa imajo neketere vender tako velike korenine, da jim v mali posodici zmanjkuje prostora. Prav pripravne pa so te posodice za bele romanske ali pariške hijacinte, ki cveto za božič in jako prijetno stoje pri jasecah na kakem stranskem oltarju.

¹⁾ Odperli so se pa venderle na samem steblu v vodo postavljenem, ki je potem v cvetličnem zvezku storilo svojo dolžnost. Tudi odlomljene ali odrezane lilije (vsaj *L. lancifolium*) se v vodi, ako imajo že zadosti velike popke prav dobro razeveto; enako tudi marsikatera druga lepa cvetlica, zlasti *Ipomoea purpurea*, ki se je v VI. zv. „Cvetja“ po krivici izpustila, ker se dajo dolgorecljati popki prav dobro rabiti v pušeljcih. Drugo jutro se odpro vsi, ki bi se bili odperli na vertu, ravno tako tretje itd. Proti poldne se stisrejo za vselej kaker na vertu. Tako življenje daje pušeljcu na oltarju gotovo neko posebno mikavnost.

Na velikih hijacintskih steklih pa se dajo po enakem načinu enako dobro kaker hijacinte zgojiti tudi neketere narcise. Najzgodniša mej njimi je marseljska taceta (*Narcisse double de Constantinople*), ki cvete lahko vže pred božičem ali vsaj za božič, ali skoraj da premočno diši, da bi jo kazalo staviti na oltar. Najbolj se priporočajo tacete: „Grand Monarque“ (z mnogimi precej velikimi lepo belimi v sredi citronasto-rumenimi cveti) in „Grand Soleil d'or“ (z lepo živo rumenimi v sredi pomarančevimi cvetki) in izmej narcis v ožjem pomenu prostocvetna „Biflorus“ in polnocvetna „Orange Phoenix“.

Naposled bodi omenjena prelepa lilija sv. Jakoba „*Amaryllis*“ ali „*Sprekelia formosissima*“. Tudi ta se da priganjati na vodi. Dolgovratna črna čebulja z neketerimi erdečimi pisami se dobi od vertnarjev suha brez korenin kaker hijacinte in narcise; ali ravnati je ž njo precej drugači. Hrani se namreč do novega leta in dalje suha v izbi. Prosinca ali svečana meseca se dene prav na gorko blizu peči ali celo na peč, ako ni prevroča. Še le ko se poleg vratu prikaže erdeče cvetno steblo, se dene na vodo v veliko hijacintsko posodo. V kratkem se razcvete, ali navadno brez perja, ki še le pozneje požene. Ko ocvete, naj se nadalje v izbi goji, dokler se more maja meseca na vert presaditi v rahlo dobro zemljo, kjer ostane do pozne jeseni. Ko začne zmerzovati, naj se s koreninami vzame iz zemlje in hrani čez zimo v kleti v suhem pesku do novega leta, ko se zopet vzame v gorko izbo. Ako se tako ravna ž njo, bo drugo leto, kaker se terdi, ob enem s cvetjem pognala tudi perje.

Ali je vse res tako s to amarilido, iz lastne skušnje ne vemo; pač pa imamo nekaj skušnje s hijacintami in narcisami, ki so se nam na vodi, razen prvega nepoterpežljivega poskusa, vedno prav izverstno razcevele, mej tem ko so se v zemlji semtertja ponesrečile. Kako se v zemlji godi čebulji namreč ni moči videti; ako pa začne plesnivati na steklu ali korenine ji gnjiti, se to berž opazi in ni težko pomagati. Čebulja se vzame v roke in osnaži, korenine, koliker je bolnih, se previdno odstranijo. Razločijo se od zdravih, ker so prezorne in mehke, kar je zdravih pa so lepo bele in terde. Ako je mnogo bolnih, je treba izliti vso vodo in posodo očistiti in z drugo vodo napolniti. Čebulji naj se puste le zdrave korenine, pa tudi te izperó v čisti vodi, preden se dene v posodo nazaj. Zakriviti vtegne to bolezen nepoterpežljivost in torej prezgodnja in prevelika gorkota,

ki je dostikrat kriva tudi, da se popki razcveto, preden steblo zraste, tako da cvet mej perjem obsedi ter majhin in nepopolnoma razvit ostane. V takem primeru naj se dene rastlina zopet v temo na hladno; ali seveda ni upati, da bi se tolikanj popravila, da bi bila, kakeršna bi imela biti.

Poterpežljivost je torej pri vsem tem jako potrebna čednost. Razen rimskih hijacint naj se nobene pred novim letom ne priganjajo. Mej haarlemskimi so najzgodniše v cenikih posebej naznanjene. Berlinske hijacinte, ki jih pa avstrijski vertnarji navadno ne naročajo, cveto sploh za en teden pred haarlemskimi. Pa ker bi se za cerkev potrebovale najbolj ob sv. Jožefu, Marijinem oznanjenju in veliki noči, nam ne kaže izbirati zgodnjih, temuč poznejših, in bolj kaker priganjati, jih bo treba zadrževati, da se ne razcveto pred časom. Navadno bo zadostovalo, ako se še le 14 dni pred omenjenimi prazniki vzemo v kurjeno izbo.

Podobno ali še preprosteje kaker na vodi se goje hijacinte in narcise na vlažnem mahu. Za to ni treba nalašč narejenih posod; vsaka je dobra, da ima le prostora za mah, koliker ga je treba. Ko se rastline razcveto, se vzamejo z mahom vred iz njih in denejo v posode, ki so spodobne za oltar, torej v te, ki se poleti rabijo za pušeljce. Tudi ta način smo poskusili in se nam je dobro posrečil. In tako želimo naj bi se dobro posrečilo vsem, ki bodo potem priporočilu in navodu za prihodnje zimske godove ali na vodi ali na mahu skušali zgojiti nekoliko teh lepih cvetlic Bogu k časti, oltarju Njegovemu v olepšanje, sebi in pobožnim vernikom v nedolžno bogoljubno veselje! —

Kerščanskim poslom.

II. Posel služi Bogu.

17. Sveta pokora.

1. «Pokora spravlja Boga, veseli angelje, vedri serce, olajšuje vest, jemlje želo nemira, ozelenjuje zveličansko upanje, kaplja mazilo tolažbe v ranjeno dušo», pravi Lavrencij Justinijan. «Pokora je lestva, segajoča do nebes. Klini te lestve so: izprašanje, kesanje, sklep, izpoved, zadoščenje. Začenja se (pokora) na zemlji,

končuje se v nebesih», govori s. Bonaventura. Sv. Gregor imenuje pokoro «vrata vsmiljenja», ter opominja, da jih hitro odpri, sicer bo prepozno. O Kristusovem času je bila kopel (pri Izraeljcih), ki je ozdravila vsakega bolnika, pravi čas vanjo stopivšega; taka kopel je pokora. Res, velika je ljubezen božja, ki je postavila to svetstvo, s katerim se nije vbogi, kerhki, grešni človek; ono daje dvojno milost: milost posvečujočo, ako si jo izgubil, in milost, da se laglje varuješ grehov in strasti. Ta zakrament (svetstvo) je učitelj, ki te uči; zdravnik, ki te ozdravlja; čudodelnik, ki mertvo dušo oživlja; svetovavec in prijatelj, kateremu moreš zaupati največ skrivnosti, in kateri molči kaker mlinjski kamen, potopljen v globočino morja. Pa saj poznaš ta zakrament. Večkrat si ga prejel in čutil njegove blagre. Morda tudi sam spoznaváš, da te je le ta zakrament ovaroval velikih padcev in nevarnosti. Kateri so tako srečni, da so mladost svojo neomadežano ohranili, vsi ti pravijo, da se imajo zahvaliti sv. pokori.

2. Prejemaj to svetstvo, to duhovno pomoč, to božjo milost: redno, veljavno, vredno. Redno, t. j. o določenih časih, veljavno, t. j. stori vseh pet reči, ki jih je treba, — pred vsem bodi odkritoserčen in skesan; vredno, t. j. ne bodi razmišljen in malomaren. Posli, ki to svetstvo zanemarjajo, niso veliko vredni. Ali so v grehu, ki ga nečejo pustiti, ali pa iščejo grešne priložnosti. Mogoče, da se ti gospoda in prijateljice (seveda neumnice) posmehujejo, morda ti zapeljivec to svetstvo odgovarja, da bi te lažej premrežil — ti pametna bodi, in ne daj se preslepiti, ako hočeš rešiti svojo lepo mladost, svojo srečo.

18. Nauki o sv. pokori.

1. Kolikokrat prejmi svetstvo pokore? Odgovor: Kader čutiš da imaš velik greh na vesti. Saj veš, kaj smo rekli, da je velik greh; Sicer je odvisno od tega, kakošna je tvoja služba. Stopi v kopel sv. pokore vsaki mesec, vsakih osem tjednov, ali vsaj vsake kvatre. Dobri gospodarji hoteči imeti dobre posle, tistega ne bodo branili. Vender moraš prositi, da ti dovolijo, ker tvoj gospodar mora vedeti, kje si in kaj delaš. Najlepše opraviš to pobožnost o praznikih, zlasti matere božje. Pa ne bodi otročji; ako oni dan ne moreš; dober je tudi drugi dan. Svetstva pokore ne prejeti dva meseca ali četert leta, to ni dobro. Večkratno izpoved pa vrejuj po službi in po izpovedniku. Vedi pa, da prava pobožnost je v lepem življenju.

2. Izvoli si spovednika. Hojevati od enega do drugega, ne velja. Svojemu dušnemu zdravniku moraš vse odkriti: misli, besede, dejanja, želje, slabosti, izkušnjave, strasti. Odkrij mu svoje nevarnosti, težave, zapreke. Česer ne veš, prašaj (spodobno); kader dvojíš, prosi sveta. Neizkušen si, in svet je hudoben. Vidi se ti vse tako lepo, tako cvetlično, tako jasno in vedro in solučno, misliš, da si ali da boš kaker kralj ali kraljica. Ljubi posel, prosim te, pazi, ne daj se slepiti blišču in lesketanju, pod katerim je smrad in žalost. Zlasti prašaj sveta, kader meniš, da ti je stan spremeniti. Ne delaj hitrega sklepa, ako se nečeš hitro kesati. Od prave izvolitve stanu visi, kaker pravi sv. Basilij, časni in večni blager.

Zahvala za vslišano molitev.

Iz Kranjske gore 1. sept. 1891.

Ko je razsajala 23. avg. t. l. huda povodenj po Gorenjskem, je tudi naša hiša bila v veliki nevarnosti in govorilo se je, da v dveh urah ne bode več sledu, kje je stala. V tem groznem strahu smo obljubili javno se zahvaliti Mariji preblaženi Devici, sv. Nikolaju in sv. Antonu Padv., ako nam od Boga izprosijo rešitev. — In vslišani smo bili. — Vođa je začela vpadati, in delavcem se je posrečilo ovreti ji močni tek, tako, da se nam brez velike sile ni več bati. Zato spolnujemo tu s hvaležnim sercem svojo obljubo, ter priporočamo vsim, ki so v stiskah in nevarnostih, pri Bogu in njegovih svetnikih iskati pomoči.

Rodbina Kos-ova.

Od Sv. Trojice v Slov. goricah.

S Poljskega sem šel v Rim pripravljat se za misijone, posebno mej razkolniki, pa sem čez malo let tako oslabil, da mi ni bilo moči dalje študirati. Prišel sem k Sv. Trojici v Slovenskih goricah ter sem priserčno molil za ozdravljenje. Ob enem je v tem času tudi moj brat na Ogerskem hudo zbolel. Jaz sem čez neketere tjedne tako okrevaj, da bom mogel svoje bogoslovske študije v Rimu zopet nadaljevati. Tudi moj brat je srečno ozdravel. Naj bo tedaj dostojna čast in hvala presveti Trojici in priserčna zahvala sv. Antonu Padovanskemu in sv. Cirilu in Metodiju!

Br. Jan Olszewski,
iz družbe Vstajenja Gospodovega.

Nadalje se zahvaljujejo Bogu in njegovim svetnikom :
A. P. od Sv. Lovrenca na Dravskem polju za ozdravelo živinče;
J. F. S. od Nove cerkve za vslišanje v raznih potrebah ;
M. T. iz Rudolfovega za ozdravljenje sinu ;
J. V. iz Šujice pri Dobrovi za ozdravljenje ;
P. Č. z Ježice pri Černučah za rešenje iz dušne nevarnosti ;
K. J. od Nove cerkve pri Celju za ozdravljenje brata ;
M. L. iz Banjaluke za sprejetje v samostan ;
A. Š. iz Svetine nad Laškem za ozdravljenje poškodovanja ;
A. J. iz Kozjega za dobljeno pomoč ;
M. P. od Sv. Ilija ; A. N. od Maribora za ozdravljenje zob.

Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo rajni udje III. reda skupščine svetotrojiške : Ana Glavnik v Ljutomeru, Neža Pukšič od Sv. Wolfganga, Marija Kelenhofer od Sv. Benedikta, Jožef Klemenčič iz Negove, Marija Kleneček od Sv. Urbana, Marija Nedek od Sv. Petra pri Radgoni ; mariborske : Elizabeta Pipuš, Jozefa Vračko, Marija Deuschman, Kunigunda Hernah, Marija Körbler, Ana Farlinc, Terezija Verni, Jozefa Vakaj, Katarina Holcar, Karolina Jerač, Marija Čelofiga, Terezija Oman, Elizabeta Spoger, Katarina Prauhart, Julijana Pepelnik, Marija Ribizelj, Barbara Uzman, Marija Javnik.

Dalje se priporočajo v pobožno molitev :

G. P. bogoslovec iz V. za terdno zdravje ;

K. J. iz Volč, da bi ozdravela vsaj toliko, da bi poravnala svoje stvari in se z Bogom spravila ;

V. K. za napredek v kerščanski popolnosti ;

Neka tretjerednica, da bi lažje Bogu služila in enkrat dobro vesoljno spoved naredila ;

Neka druga priporoča brata in očeta za spreobrnjenje ;

Neka druga brata, da bi večkrat sv. zakramente prejemal ;

Neka druga sestro, da bi se spreobrnila ter pobožniša bila ;

Neka druga, da bi se poboljšala ;

Neka druga, da bi mogla bolj napredovati v popolnosti ;

Neka fara za sv. misijon.